

اشاره:

از زمان بروز جنگ تحمیلی عراق علیه ایران تا کنون شبکه توزیع کالا در کشور با تحولات گوناگونی روبه‌رو شده است. در دوران دفاع مقدس به‌منظور تأمین نیازمندی‌های اساسی مردم و بخش‌های مختلف اقتصادی، مراکز تهیه و توزیع کالا، امر خرید و توزیع کالاها را بر اساس ضوابط خاص برعهده داشت. با شروع دوران سازندگی و اجرای نخستین برنامه پنج‌ساله توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور، عمده‌ترین هدف «افزایش تولید» بود. به‌همین منظور تلاش دولت در زمینه تأمین ارز مورد نیاز صنایع و حذف ضوابط نظارتی و قیمت‌گذاری برای تشویق سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری در بخش‌های تولیدی انجام یافت. این تلاش‌ها به رونق تولید ملی کمک بسزایی داشت تا جایی که میانگین ارزش واقعی تولید ناخالص داخلی در نخستین برنامه توسعه اقتصادی به ۷/۹ درصد رسید.

تشویق‌های دولت (معافیت‌های مالیاتی، واردات در مقابل صادرات و...) نه تنها به رونق تولید، بلکه به افزایش صادرات غیرنفتی نیز کمک نمود. ارزش صادرات کالاهای غیرنفتی از حدود یک میلیارد دلار در آغاز برنامه به ۴/۸ میلیارد دلار در سال ۱۳۷۳ (پایان برنامه) افزایش یافت. در همین دوران به‌منظور ایجاد فضای رقابتی میان تولیدکنندگان، مراکز تهیه و توزیع برچیده شد و امر تولید و توزیع در فضای بازی قرار گرفت. فضایی که می‌توانست در یک رقابت سالم و سازنده به تسریع رشد اقتصادی و افزایش رفاه عمومی کمک مؤثری داشته باشد.

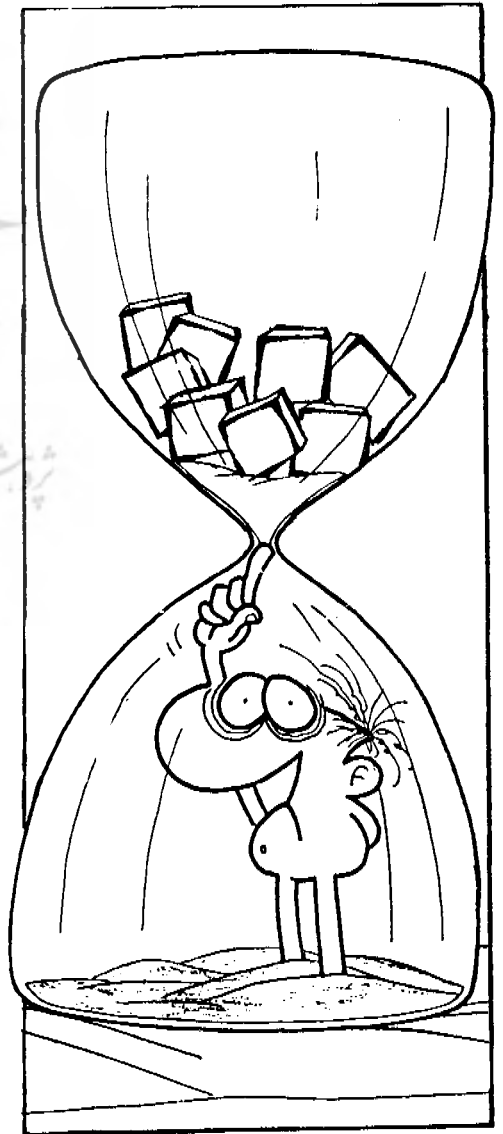
با این وجود شبکه ناسالم توزیع و وجود عواملی که با ایجاد کمیبودهای مصنوعی، احتکار و گرانفروشی زمینه را برای تخریب رقابت و عدم تعیین قیمت واقعی بر اساس عرضه و تقاضا فراهم نمودند، دولت را بر آن داشت که به‌منظور حفظ حقوق مصرف‌کنندگان و تأمین نیازمندی‌های اساسی مردم و بخش‌های مولد اقتصادی، در فکر چاره‌اندیشی باشد.

در اوایل سال ۱۳۷۴ تخریب روند بازار منجر به افزایش روزبه‌روز بهای کالاها به‌ویژه کالاهای اساسی شد. در همین حال مصرف‌کنندگان برای حفظ قدرت خرید خود به تبدیل پس‌اندازهایشان به ارز و... روی آوردند و شرایطی که در اردیبهشت ۷۴ به وجود آمد، اتخاذ تدابیر ضربتی به‌منظور غلبه بر نیروهای مخرب بازار (خرابکاران اقتصادی) را اجتناب‌ناپذیر ساخت.

به این جهت دولت و ریاست جمهوری با کسب اجازه از رهبر معظم انقلاب اسلامی و با تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام، اجرای قانون تعزیرات حکومتی را به‌عهده گرفت و ستاد تنظیم بازار تشکیل شد. این ستاد پس از انجام بررسی‌های کارشناسان تعدادی از کالاها را در دو مرحله مشمول برنامه تنظیم بازار نمود و ضوابطی را برای توزیع کالاهای مذکور تعیین کرد.

در این گزارش، ضوابط کلی توزیع و ضوابط و شبکه‌های توزیع کالاهای مشمول برنامه تنظیم بازار به‌ویژه کالاهای اساسی و ضروری مورد نیاز مردم به نظر خوانندگان گرامی می‌رسد.

توزیع کالاهای اساسی و ضروری

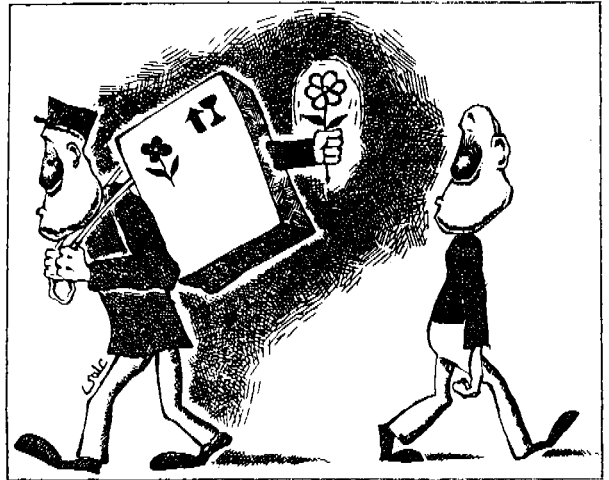
○ دولت با کسب اجازه از رهبر معظم انقلاب اسلامی و با تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام، اجرای قانون تعزیرات حکومتی را به عهده گرفت و ستاد تنظیم بازار را تشکیل داد.

فروش اقلام مشمول به صورت مزایده ممنوع است

بر اساس تصمیمات متخذه در ستاد پشتیبانی برنامه تنظیم بازار که طی نامه شماره ۷۴۱۴ مورخ ۷۴/۶/۱۵ معاون اول رییس جمهوری به کلیه دستگاه‌های اجرایی ذی ربط ابلاغ گردیده است، کلیه وزارخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت و نهادهای انقلاب اسلامی که در صدد فروش و عرضه کالاهای گروه اول و دوم مشمول بر اساس آیین‌نامه مالی، معاملاتی دستگاه ذی ربط می‌باشند، از تاریخ این مصوبه ملزم هستند اقلام مذکور را بر اساس قیمت‌های سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در مراکزی که توسط وزارت بازرگانی مشخص و اعلام می‌شود عرضه نموده و به فروش برسانند و مفاد آیین‌نامه مالی، معاملاتی دستگاه مربوطه ملاک عمل نمی‌باشد.

بر اساس تصمیمات متخذه در ستاد پشتیبانی برنامه تنظیم بازار که طی نامه شماره ۶۲۰۰۴ مورخ ۷۴/۴/۴ معاون اول رییس جمهوری به کلیه دستگاه‌های اجرایی ذی ربط ابلاغ شده است کالاهای گروه سوم شامل باقیمانده کالاهای تولید داخل که در لیست گروه اول و دوم مشمول برنامه تنظیم بازار قرار ندارند، باید بر اساس ضوابط و دستورالعمل سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان توسط واحدهای تولیدی حسب مورد قیمت‌گذاری شوند و قیمت مصرف‌کننده به نحو مقتضی بر روی بسته‌بندی کالا درج و یا الصاق گردد. لیکن در حال حاضر کالاهای گروه سوم مشمول برنامه تنظیم بازار نمی‌باشند و چنانچه ستاد محترم پشتیبانی برنامه تنظیم بازار مدنظر داشته باشد کالایی را از زمره اقلام مشمول خارج و یا اینکه اضافه نماید، صراحتاً نام کالا را ذکر خواهد نمود. بر همین اساس کلیه عوامل اجرایی سازمان‌های بازرسی و نظارت و تعزیرات کمافی السابق در محدوده کالاهای گروه اول و دوم مشمول برنامه تنظیم بازار و حیطة وظایف و اختیارات قانونی تعیین شده انجام وظیفه نموده و به تخلفات در این زمینه رسیدگی می‌نمایند.

در جدول پیوست، میزان موجودی برخی از کالاهای مشمول در ستاد پشتیبانی برنامه تنظیم بازار مورد تصویب قرار گرفته که طی

نگاهی به ضوابط کلی توزیع

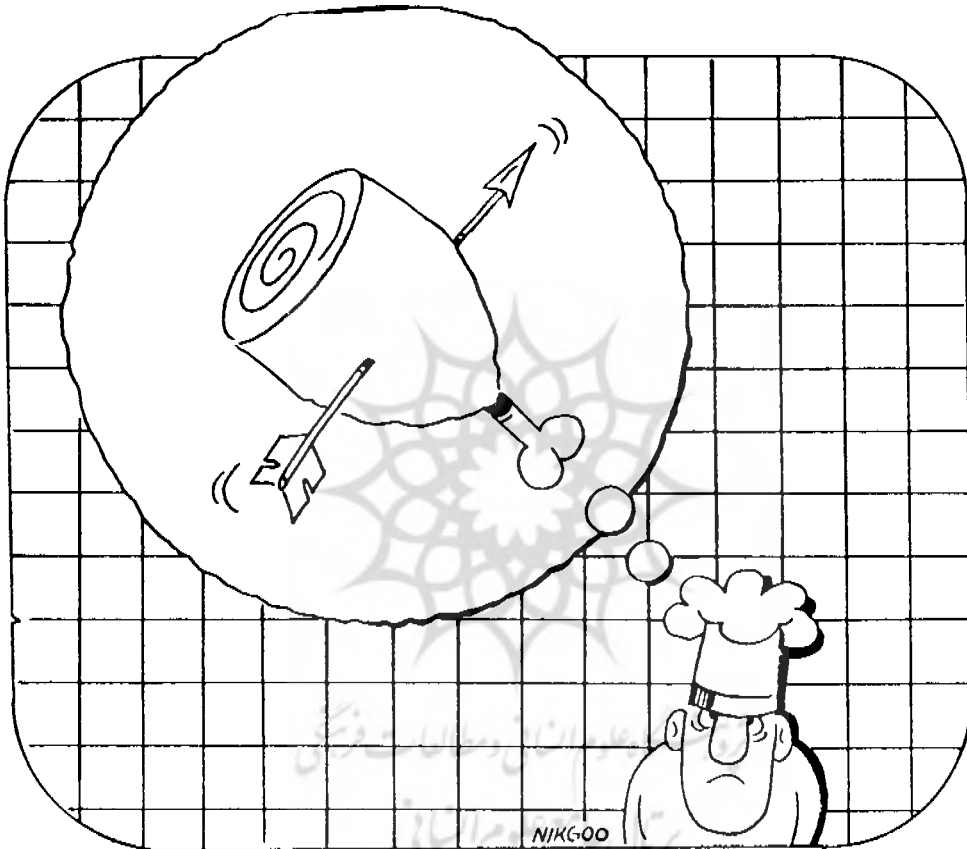
بر اساس تصمیمات متخذه در ستاد پشتیبانی تنظیم بازار، لیست گروه اول و دوم کالاهای مشمول مورد تصویب قرار گرفت و به کلیه دستگاه‌های اجرایی ذی ربط ابلاغ شد. لازم به توضیح است بر اساس نامه شماره ۱۰۲۰۸۱۵ مورخ ۷۴/۱/۱۵ وزارت صنایع خطاب به معاون رییس جمهوری در امور اجرایی مبنی بر اینکه برخی از اقلام گروه دوم از شمول ضوابط قیمت‌گذاری حذف شود موضوع در جلسه مورخ ۷۴/۱/۲۷ ستاد پشتیبانی برنامه تنظیم بازار مطرح و مقرر شد از اقلام گروه دوم فعلاً ضدیخ، لنت ترمز، پنبه بهداشتی، پوشک، نوار بهداشتی، شامپو، خمیردندان و سایر تجهیزات پزشکی یکبار مصرف (که در گروه اول موضوع مصوبه شماره ۷۳/۵۲۰۱/م مورخ ۷۳/۷/۲۳ صورت آن اعلام نشده است)، بخاری نفتی و گازی، آبگرمکن نفتی و گازی و رادیاتورهای فولادی و آلومینیومی از شمول قیمت‌گذاری معاف گردد.

توزیع انحصاری یا شبه انحصاری ممنوع است

بر اساس تصمیمات متخذه در ستاد پشتیبانی برنامه تنظیم بازار که طی نامه شماره ۱۴۰۸۵ مورخ ۷۳/۹/۲۳ معاون اول رییس جمهوری به کلیه دستگاه‌های اجرایی ذی ربط ابلاغ شده است، توزیع انحصاری یا شبه انحصاری که منجر به افزایش واسطه در فروش کالا شود ممنوع است.

در مورد کالاهای مشمول برنامه تنظیم بازار که جنبه وارداتی دارد و بازار کشش جذب در مدت تعیین شده را ندارد با هماهنگی سازمان بازرسی و نظارت مهلت قابل تمدید است. موارد پیش‌بینی نشده در این جداول و نیز سایر اقلام مشمول برنامه تنظیم بازار حسب نظر سازمان بازرسی و نظارت اقدام خواهد شد.

نامه‌های شماره ۱۴۰۸۵ مورخ ۷۳/۹/۲۳ و شماره ۲۴۹۹ مورخ ۷۴/۳/۴ معاون اول رییس‌جمهوری به کلیه دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط ابلاغ شده است. موجودی مشخص شده در انبارها در صورتی مجاز تلقی می‌گردد که بین انبار و محل عرضه کالا ارتباط توزیع برقرار بوده و از همان نوع کالا به معرض فروش گذاشته شده باشد.

ضوابط و شبکه‌های توزیع کالاهای مشمول برنامه تنظیم بازار «کالاهای اساسی و ضروری»

گردید، مسؤلیت تعزیرات مربوط به آرد و نان مانند گذشته به عهده وزارت کشور گذاشته شد تا طبق قانون تعزیرات حکومتی و اصلاحیه آن اقدام کند. در حال حاضر توزیع گندم (داخلی - وارداتی) توسط سازمان غله کشور بین کارخانجات آرد انجام می‌پذیرد.

۱- گندم - آرد - نان

بر اساس تصمیم نمایندگان ویژه رییس‌جمهوری در ستاد پشتیبانی برنامه تنظیم بازار که طی نامه شماره ۵۶۱۵ م/۷۳ مورخ ۷۳/۸/۹ معاون اول رییس‌جمهوری تحت عنوان تصمیم اتخاذ شده هیأت وزیران به کلیه دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط ابلاغ

صنفاً توزیع کنند.

قند و شکر مصرفی سیستم خانوار قند و شکر کوپنی (یارانه‌ای)

قند و شکر کوپنی با توجه به نوع کوپن، برای کوپن عادی سراسری (شهری و روستایی) و فوق‌العاده روستایی به ازاء هر نفر ۱۲۰۰ گرم و به قیمت هر نفر ۳۳ ریال و برای کوپن فوق‌العاده عشایری به ازاء هر نفر ۴۸۰۰ گرم و به قیمت هر نفر ۱۳۲ ریال توزیع می‌شود.

قند و شکر کوپنی (تعدالی)

مقدار هر کوپن مانند کوپن‌های سوبسیدی به ازاء هر نفر ۱۲۰۰ گرم است و با قیمت هر کیلو ۱۰۰۰ ریال در اختیار مصرف‌کنندگان قرار می‌گیرد.

لازم به توضیح است که قند و شکر کوپنی اعم از یارانه‌ای و تعدالی به لحاظ اعمال کنترل‌های لازم، از طریق عاملین فروش کوپنی توزیع می‌شود که عاملین مذکور شامل اعضای صنف خواروبارفروش، عطار و سقط فروش، سوپرمارکت‌داران، لبنیاتی‌ها و تعاونی‌های مصرف کارمندی و کارگری، محلی و همچنین فروشگاه‌های زنجیره‌ای می‌باشند.

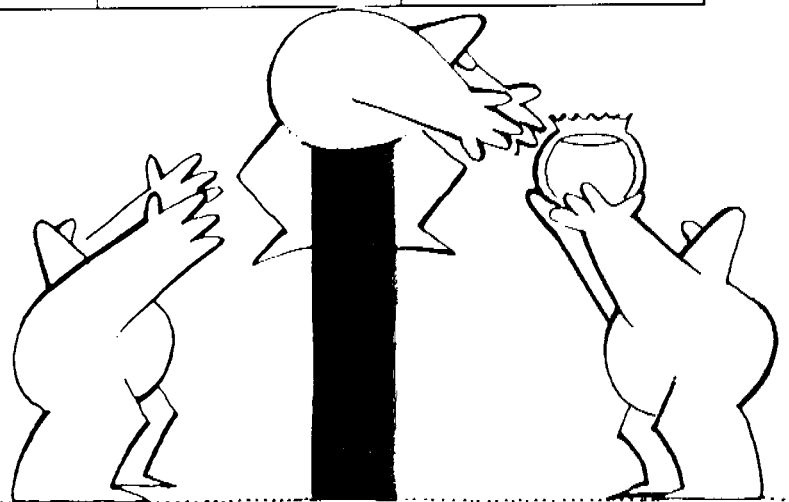
تا سال ۱۳۷۰ توزیع قند و شکر در انحصار دولت بود و شرکت سهامی قند و شکر سیاست‌گذاری‌هایی در مورد نحوه توزیع، نظارت بر تولید داخلی، پیش‌بینی و نظارت بر واردات این کالا را انجام می‌داد. کارخانه‌های قند ملزم بودند محصول تولیدی خود را با توجه به قراردادهای منعقد شده در اختیار این شرکت قرار دهند تا با توجه به سیاست‌های اعمال شده توزیع شود.

در سال ۱۳۷۱ با توجه به سیاست دولت مبنی بر آزادسازی بعضی از کالاها، شورای اقتصاد طی مصوبه‌ای اعلام کرد که کارخانه‌ها ملزم هستند چهل درصد از تولید خود را به شرکت سهامی قند و شکر تحویل دهند و شصت درصد بقیه را می‌توانند خود توزیع نمایند. بدین ترتیب میزان عرضه قند و شکر از سوی شرکت قند و شکر محدود شد به طوری که مقرر شد صنوف و صنایع شکر مصرفی خود را از بازار آزاد تهیه کنند. در سال ۱۳۷۲ کل محصول تولیدی کارخانه‌ها، آزاد در اختیار آنان قرار گرفت و شرکت سهامی قند و شکر نیز مسئول واردات و توزیع بخش مردمی این کالا شد و حتی تعداد کوپن‌های اعلام شده کاهش یافت.

در سال ۱۳۷۳ کارخانه‌ها موظف شدند ۳۰ درصد از تولید خود را به شرکت سهامی قند و شکر تحویل دهند و ۷۰ درصد آن را طبق حواله‌های صادره از طرف آن شرکت بین واحدهای صنعتی و

جدول مقدار - قیمت انواع کوپن

قیمت برای مصرف‌کننده (ریال)		میزان قند و شکر به ازاء هر نفر	نوع کوپن
هر کیلوگرم	هر نفر		
۲۷/۵	۳۳	۱۲۰۰ گرم	کوپن سراسری یارانه‌ای
۱۰۰۰	۱۲۰۰	۱۲۰۰ گرم	کوپن سراسری تعدالی
۲۷/۵	۳۳	۱۲۰۰ گرم	فوق‌العاده روستایی یارانه‌ای
۲۷/۵	۱۳۲	۴۸۰۰ گرم	فوق‌العاده عشایری یارانه‌ای

○ برخی از کالاها مانند ضدیخ، لنت ترمز، پنبه بهداشتی، لوازم بهداشتی و تجهیزات پزشکی یکبار مصرف، بخاری و آب گرمکن های نفتی و گازی و رادیاتورهای آلومینیومی و فولادی از شمول قیمت گذاری خارج شدند.

○ ستاد تنظیم بازار می تواند کالاهایی را از شمول قیمت گذاری خارج کند یا مشمول آنی نماید و در این صورت نام کالا را اعلام می کند.

قند و شکر آزاد (غیرکوپنی)

قند و شکر آزاد از طریق اتحادیه های صنوف خواروبار فروش، عطار و سقط فروش، سوپرمارکت داران، لبنیاتی ها، تعاونی های مصرف کارمندی، کارگری، محلی و فروشگاه های زنجیره ای از محل ۷۰ درصد تولید کارخانجات قند و کارگاه های قندریزی تأمین می شود.

لازم به توضیح است که باقیمانده شکر مورد نیاز از طریق واردات توسط شرکت سهامی قند و شکر و در صورت لزوم با هماهنگی این شرکت توسط سایر شرکت ها از قبیل شرکت سرمایه گذاری و تجارتی و شرکت گسترش خدمات بازرگانی تأمین می شود و بر اساس ضوابط و دستورالعمل های شرکت سهامی قند و شکر و یا حواله های صادره از سوی آن شرکت توزیع کالا جهت مصارف صنفی و صنعتی و یا مصارف خانوار به صورت فروش آزاد با قیمت تعیین شده از سوی سازمان حمایت انجام می پذیرد.

قیمت مصوب هر کیلوگرم شکر ۱۲۰۰ ریال، قند کله در گونی ۱۳۱۰ ریال، قند کله در کارتن ۱۳۵۰ ریال و قند حبه ۱۳۶۰ ریال برای مصرف کننده تعیین گردیده است.

تأمین شکر صنوف مصرف کننده شکر

معمولاً شکر مورد نیاز صنوف مصرف کننده شکر از طریق اتحادیه های مربوطه توزیع می شود و اتحادیه ها می توانند با مراجعه به ادارات قند و شکر، نسبت به دریافت حواله شکر اقدام نمایند. ضمناً شکر مورد نیاز اعضاء صنوف که معمولاً به مقدار زیاد (بیش از ده تن) نیاز دارند، به طور مستقیم و بدون مراجعه اتحادیه مربوطه از طریق ۷۰ درصد محصول کارخانه ها تأمین می شود.

تأمین شکر صنایع مصرف کننده شکر

وزارت صنایع فهرست تمام صنایع مصرف کننده شکر را به شرکت سهامی قند و شکر ارسال می کند و شرکت سهامی قند و شکر این فهرست ها را به ادارات کل قند و شکر استان ها می فرستد که صنایع مذکور با مراجعه به ادارات قند و شکر حواله های شکر خود را دریافت می کنند و معمولاً شکر مورد نیاز این واحدها از محل

۷۰ درصد محصول شکر کارخانجات قند تأمین می شود.

در سال جاری نیز توزیع قند و شکر به شیوه فوق با کنترل قیمت و نظارت شرکت سهامی قند و شکر به شرح ذیل انجام می شود:
در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۲/۲۵ شورای اقتصاد، میزان توزیع قند و شکر کوپنی در سال ۷۴ به شرح زیر اعلام گردید:

- کوپن سراسری یارانه ای، ۳ عدد، هر کوپن به میزان ۷۶۵۰۰ تن
- کوپن فوق العاده روستایی یارانه ای، ۳ عدد، هر کوپن به میزان ۲۸۰۰۰ تن
- کوپن عشایری یارانه ای، ۳ عدد، هر کوپن به میزان ۵۵۰۰ تن
- کوپن تعادلی سراسری، ۳ عدد، هر کوپن به میزان ۷۶۵۰۰ تن
- کوپن فوق العاده تعادلی روستایی، ۱ عدد، هر کوپن به میزان ۲۸۰۰۰ تن

هتل پارسیان

دارای بهترین موقعیت در

جزیره زیبای کیش

دسترسی آسان به دریا

و

شش بازار بزرگ کیش

با سونیت های یک خوابه و دو خوابه

و تجهیزات کامل و تلفن مستقل

نشانی دفتر مرکزی تهران - خیابان فاطمی غربی، بعد از

جمالزاده پلاک ۳۱۶ طبقه دوم

تلفن رزرو تور ۹-۶۴۳۹۳۸۸

○ توزیع روغن نباتی به صورت کوپنی (برای خانوارها) و غیر کوپنی (برای مصارف صنفی و صنعتی و متفرقه) انجام می‌شود. چنانچه کارخانه‌ها اقدام به واردات روغن خام به صورت ورود موقت نمایند، در صورتی که از بابت تعهدات کوپنی و غیر کوپنی بدهی نداشته و ظرفیت خالی نیز داشته باشند، می‌توانند با هماهنگی وزارت بازرگانی، روغن نباتی تولید و صادر کنند.

لازم به ذکر است شرکت‌ها موظف هستند حداقل ۶۰ درصد روغن تعهدی خود را قبل از اعلان هر کوپن نسبت به هر (شهر، روستا، عشایر) حمل کنند.

مصارف غیر کوپنی

دانه‌های روغنی تولید داخلی در اختیار واحدهای روغن‌کشی قرار می‌گیرد و روغن خام استحصال داخلی به همراه مقادیر معتناهی روغن خام وارداتی با ارزش ناویر (۱۷۵۰ ریال) برای تولید روغن نباتی برای مصارف صنفی و صنعتی و متفرقه مورد استفاده قرار می‌گیرد که بدان شبکه غیر کوپنی (حواله‌ای) گفته می‌شود. زیرا واحدهایی که چنین مصارفی دارند با تأییدیه وزارت صنایع و وزارت بازرگانی به شورای توزیع روغن نباتی مراجعه و جهت سهمیه روغن هر ماه خود حواله‌ای دریافت می‌کنند تا به وسیله آن نسبت به دریافت سهمیه خود اقدام نمایند.

از آنجا که روغن نباتی جزء کالاهای گروه اول مشمول طرح تعزیرات حکومتی است لذا خروج روغن نباتی از درب کارخانه یا انبار مربوط بدون یکی از دو مجوز یادشده (سهمیه کوپنی، حواله) و بدون هماهنگی با بازرسین مقیم این سازمان که در واحدهای تولیدی مستقر می‌باشند، ممنوع است و تخلف محسوب می‌شود.

چنانچه کارخانه‌ای نسبت به واردات روغن خام به صورت ورود موقت اقدام نماید و نسبت به تعهدات کوپنی و غیر کوپنی خود هیچ‌گونه بدهی نداشته باشد و ظرفیت تولید آن خالی باشد، می‌تواند با هماهنگی وزارت بازرگانی نسبت به ساخت روغن نباتی و صادرات آن اقدام نماید. بنابراین فروش آزاد روغن در هر صورت، عرضه خارج از شبکه محسوب و تخلف محسوب می‌شود.

چون حق الزحمه تولید روغن یارانه‌ای در قیمت روغن استحصال داخلی منظور می‌گردد، لذا قیمت نهایی روغن صنفی و صنعتی بیشتر از روغن نباتی تعادلی بوده و بر مبنای درب کارخانه

○ سازمان‌های بازرسی و نظارت و تعزیرات در حد وظایف و اختیارات قانونی تعیین شده در مورد گروه اول و دوم کالاهای مشمول برنامه تنظیم بازار، انجام وظیفه می‌کنند و به تخلفات رسیدگی می‌نمایند.

● کوپن فوق‌العاده تعادلی عشایری، ۱ عدد، هر کوپن به میزان ۵۵۰۰ تن

کلاً میزان ۵۹۳۰۰۰ تن قند و شکر سهمیه مردم طبق دستورالعمل فوق در سال ۷۴ توزیع شد. تعداد کوپن‌های اعلام شده طی شش ماهه اول سال ۷۴ به شرح زیر است:

● کوپن سراسری یارانه‌ای، ۲ عدد، جمعاً به میزان ۱۵۳۰۰۰ تن

● کوپن تعادلی سراسری، ۲ عدد، جمعاً به میزان ۱۵۳۰۰۰ تن

● کوپن عشایری یارانه‌ای، ۲ عدد، جمعاً به میزان ۱۱۰۰۰ تن

● کوپن فوق‌العاده تعادلی روستایی، ۲ عدد، جمعاً به میزان ۲۸۰۰۰ تن.

جمع کل: ۳۴۵۰۰۰ تن.

۳- روغن نباتی

مصارف کوپنی

شبکه توزیع روغن کوپنی: شرکت سهامی گسترش خدمات بازرگانی (وابسته به وزارت بازرگانی) با ارزش دولتی روغن خام مورد نیاز را از خارج کشور وارد می‌کند و بر اساس سهمیه‌بندی در اختیار کارخانه‌ها قرار می‌دهد تا پس از تصفیه برای مصارف کوپنی در اختیار عاملین توزیع قرار دهند.

سهمیه هر استان (شهر و روستا) بر اساس تعداد جمعیت به ازای هر نفر ۴۵۰ گرم توسط شورای توزیع روغن نباتی مشخص و با توجه به ظرفیت تولید هر شرکت، میزان تعهد هر شرکت معین و ابلاغ می‌شود.

به‌طور کلی ۲۰ روز قبل از اعلام هر نوبت کوپن روغن نباتی، شورای توزیع روغن نباتی به کارخانه‌ها ابلاغ می‌کند تا سهمیه هر استان (شهر، روستا، عشایر) را به مقصد مربوطه حمل کنند تا بلافاصله بعد از اعلام کوپن که مردم برای دریافت روغن به مغازه‌ها مراجعه می‌کنند، روغن به مقدار مورد نیاز موجود باشد. بر این اساس شرکت‌ها موظفند حداکثر ۲۰ روز پس از اعلام کوپن نسبت به ادای کل تعهد خود و ارسال کامل سهمیه هر منطقه (شهر، روستا) اقدام کنند.

به صورت مایع جهت مصارف صنفی و صنعتی تولید نمایند. باقیمانده روغن جهت توزیع در سیستم کوپن و سایر موارد بایستی به صورت جامد تولید و عرضه گردد.

اگر کارخانه‌ها امکانات لازم را داشته باشند، می‌توانند حداکثر مقدار ۵ درصد از تولید خود را در ظرفی که قابلیت توزیع در کوپن‌های بخش تعادلی را داشته باشند به صورت مایع آفتابگردان تولید نمایند، مشروط به این‌که عرضه آنها به عوامل مربوطه و مصرف‌کنندگان به صورت تحمیلی نباشد. در غیر این صورت تخلف محسوب می‌شود.

عاملین توزیع و سهمیه‌بگیران روغن نباتی دریافتی را باید جهت مصارف تعیین شده (کوپنی، صنفی، صنعتی و...) توزیع و یا به مصرف برسانند. در غیر این صورت تخلف محسوب می‌شود و قابل پیگرد خواهد بود.

۴- شیسر

توزیع این کالا به صورت یارانهای و غیریارانه‌ای انجام می‌پذیرد.

۶۷۰ ریال در ازای هر کیلو افزایش قیمت دارد.

قیمت روغن نباتی به شرح ذیل می‌باشد:

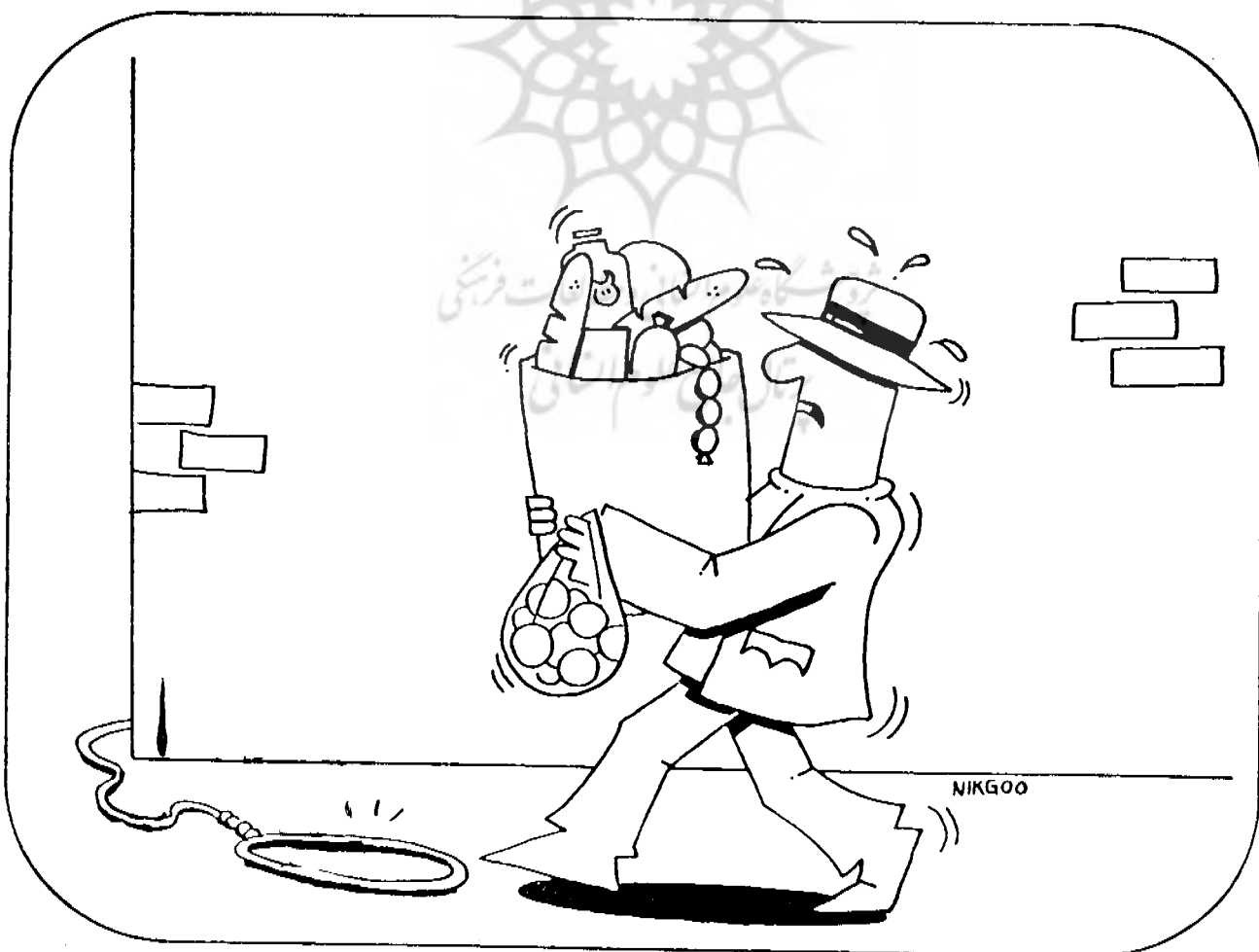
- هر کیلو روغن یارانهای ۶۵ ریال، به قیمت مصرف‌کننده
- هر کیلو روغن تعادلی ۲۵۰۰ ریال، به قیمت مصرف‌کننده
- هر کیلو روغن صنفی و صنعتی ۲۸۰۰ ریال، به قیمت درب کارخانه

- هر کیلو روغن صنفی ۲۸۷۰ ریال، به قیمت عمده‌فروشی
- هر کیلو روغن صنعتی، ۲۸۸۵ ریال، به قیمت عمده‌فروشی

سازمان حمایت تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان در هنگام قیمت‌گذاری بین قیمت درب کارخانه و مغازه‌دار تفاوتی قائل شده تا مبلغی به شرکت پخش تعلق گیرد تا روغن را به نمایندگی تحویل داده و نمایندگی نیز بین مغازه‌داران توزیع نماید که در سراسر کشور روغن نباتی به قیمت یکسان به مصرف‌کنندگان برسد. بنابراین هزینه حمل و نقل در قیمت نهایی محسوب شده است.

در روغن نباتی تعادلی، عوارض شهرداری به نسبت قیمت فروش درب کارخانه ذیل فاکتور فروش اضافه می‌شود.

بر اساس طرح تأمین و توزیع روغن نباتی در سال ۷۴ کلیه کارخانه‌های روغن نباتی حق دارند فقط تا ۵ درصد تولید خود را

سالانه حدود ۲۰ هزار تن از پنیر وارداتی در شبکه کوپنی و مابقی پنیر وارداتی و تولید داخلی به صورت آزاد عرضه می‌گردد.

○ برای توزیع کاغذ تولیدات داخلی و وارداتی، بر اساس نیاز دستگاه‌های عمده مصرف‌کننده در کشور، برنامه توزیع تنظیم و بر اساس حواله‌های صادره انجام می‌شود.

متولی امر توزیع پنیر کوپنی شرکت سهامی گسترش خدمات بازرگانی است که در بین عاملین خواروبارفروشی و مراکز عمده‌فروشی، فروشگاه‌های زنجیره‌ای، سراسر کشور جهت عرضه به مصرف‌کنندگان توزیع می‌نماید، در واقع پس از اعلام موجودی پنیرهای تولیدی کارخانه، صدور حواله‌های مربوط توسط شرکت سهامی گسترش انجام و عاملین ذی‌نفع جهت دریافت پنیرهای تولیدی به کارخانه مراجعه و پس از دریافت پنیر، صورتجلسات تحویلی می‌بایست مجدداً به شرکت سهامی گسترش عودت داده شود تا میزان دقیق تحویل مشخص شود.

پنیر وارداتی (کوپنی)

پنیرهای وارداتی از نوع فتا (دانمارکی) بوده که ۵۰۰ گرمی است. نحوه توزیع آن از طریق شرکت سهامی صنایع شیر ایران و کارخانه‌های تابعه پس از صدور حواله از سوی شرکت سهامی گسترش به شرکت‌های پخش و عاملین خرده‌فروشی و عمده‌فروشی عرضه می‌گردد.

شایان ذکر است مقادیر معتناهی از پنیرهای وارداتی توسط شرکت سهامی صنایع شیر ایران که مشمول طرح نیز می‌باشند، روزانه به همراه شیر یارانه‌ای به تعداد یک الی چند کارتن ۱۲ بسته‌ای در بین عاملین توزیع مواد لبنی اعم از مراکز توزیع زنجیره‌ای و کسبه بخش خصوصی جهت عرضه به مردم (به نرخ هر بسته نیم‌کیلویی ۲۴۵ ریال) توزیع می‌گردد و واحدهای عرضه‌کننده محصولات لبنی همراه با توزیع شیر، پنیرهای موردنظر را به متقاضیان تحویل می‌دهند.

تولید داخلی

این پنیرها که به دو نوع پاستوریزه و غیرپاستوریزه بوده در سایر شبکه‌ها با قیمت‌های متفاوتی به دلیل تنوع و گوناگونی به فروش می‌رسد که در اکثر کارخانه‌ها و فروشگاه‌های زنجیره‌ای، سوپرمارکت‌ها و مغازه‌ها عرضه می‌گردد. نحوه توزیع آن مثل سایر

شیر یارانه‌ای به طور کلی به صورت سهمیه‌ای است به طوری که با تقاضای کسبه و محلات مختلف به دفتر توزیع کارخانه‌ها و بررسی بازرسین کارخانه در صورت دارا بودن شرایط مناسب محلی و نیاز محله موردنظر سهمیه شیر برای مغازه مزبور تعیین و به شرکت‌های توزیع‌کننده (پخش) ابلاغ می‌گردد.

شرکت‌های توزیع‌کننده مسؤلیت به سلامت رساندن شیر از تولید به مصرف، کنترل راننده‌ها و نحوه توزیع کلی بین عاملین را به عهده دارند. پس از توزیع شیر بین عاملین توزیع، زمان توزیع در برگ‌های عاملیت که در پشت شیشه‌های مغازه عاملین نصب گردیده به اطلاع عموم می‌رسد. کارخانه‌هایی که توزیع شیر یارانه‌ای را برعهده دارند ۲۰ کارخانه وابسته و غیرتابعه صنایع شیر می‌باشند. شبکه توزیع فوق‌الذکر در مورد تمامی کارخانه‌های طرف قرارداد صنایع شیر در سراسر کشور که مسؤلیت تولید و توزیع شیر یارانه‌ای نیم‌لیتری را دارند، مصداق دارد، با این تفاوت که در سایر استان‌ها و شهرهای تابعه مسؤلیت توزیع شیر تولیدی یارانه‌ای به عهده کارخانه‌های طرف قرارداد شرکت سهامی صنایع شیر ایران است و با کامیون‌های خود کارخانه، این امور انجام می‌گیرد.

به عبارت دیگر کارخانه‌ها از طریق کامیون‌های تحت پوشش خود یا اجاره‌ای اقدام به پخش محصول فوق به عاملین توزیع نموده که در نهایت به مصرف‌کنندگان خواهد رسید، لذا ضرورت نظارت ادارات کل بازرسی و نظارت استان‌ها در زمینه اجرای کامل تعهدات توزیع توسط واحدهای تولیدی متولی ضروری است.

شیر غیر یارانه‌ای

شیر غیر یارانه‌ای به صورت پاستوریزه و غیرپاستوریزه (قله) با قیمت‌های مصوب عرضه می‌شود و شبکه توزیع تعریف شده‌ای ندارد.

۵- پنیر

توزیع این کالا به شرح ذیل انجام می‌شود.

تولید داخلی (شبکه کوپنی)

تولید پنیر کوپنی توسط کارخانه‌های تابع شرکت سهامی صنایع شیر ایران انجام می‌شود. با عنایت به مصرف سرانه هر نفر دو کیلوگرم پنیر از سوی ستاد پشتیبانی برنامه تنظیم بازار نیاز کشور معادل ۱۲۰ هزار تن تعیین گردیده که از این میزان ۹۰ هزار تن آن از طریق تولید داخل و مابقی از طریق واردات تأمین می‌گردد که

کالاهای غیرمشمول در حلب‌های ۱۷ کیلویی و به طور فله با بسته‌بندی‌های پلاستیکی می‌باشد و در حال حاضر دارای قیمت مصوب نبوده و شبکه توزیع تعریف شده‌ای ندارد.

۱- کره

توزیع کره در حال حاضر به شرح ذیل انجام می‌پذیرد.

تولید داخلی

توزیع کره پاستوریزه داخل توسط کارخانه‌های تابع صنایع شیر و بعضاً غیرتابعه انجام می‌شود که بایستی با قیمت مصوب سازمان حمایت عرضه گردد. این فرآورده مشمول بوده و به جهت تولید کم آن در داخل کشور کفاف نیاز مصرف را نمی‌دهد. نحوه تولید آن با توجه به این که استاندارد اجباری تولید ثابتی نداشته، لذا تابع عوامل متعددی همچون شیر دریافتی، درصد چربی موجود در شیر، روند قیمت کره در بازار و... می‌باشد.

وارداتی

کره وارداتی از طریق سازمان حمایت قیمت‌گذاری می‌گردد و به علت تنوع و فراوانی کالای فوق متأسفانه به همراه نوسانات کیفیت سبب گردیده تا قیمت‌های متفاوتی تعیین گردد. عرضه این محصولات در اکثر فروشگاه‌های زنجیره‌ای علی‌الخصوص اتحادیه‌های تعاونی و شرکت‌های پخش توسط صنایع شیر ایران توزیع می‌گردد.

سنتی

کره سنتی در حال حاضر دارای قیمت مصوب نبوده و شبکه توزیع خاصی جهت این کالا تعیین نشده است.

۵- گوشت قرمز

گوشت قرمز گرم فاقد شبکه توزیع تعریف شده می‌باشد و مشمول هم نیست و فقط گوشت منجمد وارداتی که مشمول است دارای شبکه توزیع می‌باشد که به شرح ذیل توزیع می‌گردد.

گوشت منجمد وارداتی با دو نرخ یارانه‌ای و تعادلی عرضه می‌شود که شیوه توزیع گوشت یارانه‌ای در سطح شهر تهران به صورت کوپنی و در سایر نقاط کشور زیر نظر استانداری‌ها از طریق فروشگاه‌های تعاونی مصرف کارکنان سطح استان و سایر تعاونی‌های معتبر می‌باشد.

توزیع گوشت تعادلی در سطح شهر تهران به شیوه کوپنی و

مقداری هم از طریق فروشگاه تعاونی مصرف کارکنان و فروشگاه‌های زنجیره‌ای بوده و در سایر نقاط کشور از طریق فروشگاه‌ها و تعاونی‌های معتبر سطح استان می‌باشد.

همچنین مقداری از گوشت وارداتی نیز سهمیه دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه، ناهارخوری‌های دولتی و... می‌باشد که توسط شرکت سهامی گوشت به این مراکز عرضه می‌شود. هم‌چنین مقداری هم به کمیته امداد تخصیص می‌یابد.

لازم به توضیح است که بر اساس مذاکرات جلسه مورخ ۷۳/۸/۱۵ ستاد پشتیبانی برنامه تنظیم بازار و جلسه مورخ ۷۳/۷/۱۹ دبیرخانه ستاد که طی نامه شماره ۱۲۰۷۴ مورخ ۷۳/۸/۱۹ معاون رییس جمهوری در امور اجرایی به‌عنوان وزیر جهاد سازندگی مسؤلیت تأمین و توزیع اقلامی نظیر کره، پنیر، شیر و گوشت به عهده وزارت جهادسازندگی محول شده است.

۸- چای

تا کنون شبکه توزیع خاصی برای کالای چای تعریف نشده است و در حال حاضر چای مشمول توسط سازمان چای کشور به صورت بسته‌بندی‌های مختلف به عمده‌فروشان با نرخ مصوب به فروش می‌رسد. هم‌چنین به صورت فله به مراکزی که مجوز بسته‌بندی از سوی وزارت ارشاد و سازمان چای را دارا می‌باشند قرار داده می‌شود تا پس از انجام بسته‌بندی با نرخ مصوب در اختیار مصرف‌کنندگان قرار گیرد. چای وارداتی نیز (خالص خارجی بسته‌های سبز و قرمز سازمان چای) مستقیماً توسط سازمان چای به مراکز توزیع زنجیره‌ای و تعاونی‌های مختلف تحویل می‌شود تا در اختیار مصرف‌کنندگان قرار گیرد.

۹- پودرهای لباسشویی

توزیع کالای فوق توسط شرکت‌های پخش به صورت گسترده در سراسر کشور انجام می‌پذیرد و شرکت پخش‌کننده محصولات هر یک از واحدهای تولیدی، با مراجعه به عاملین توزیع (خرده‌فروشان) میزان درخواست را دریافت نموده و متعاقباً نسبت به تأمین آن اقدام می‌نماید.

واحدهای تولیدکننده پودرهای شوینده و شرکت‌های پخش این کالا به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱- شرکت تولی پرس (شرکت پخش البرز)
- ۲- شرکت پاکسان (شرکت به پخش)
- ۳- شرکت پاکوش (شرکت فراگیر)
- ۴- شرکت پاکنام (شرکت پارسا پخش)

(کارخانه یا مرکز) اعلام شود و سپس هر یک از دانشگاه‌ها با معرفی نامه در چارچوب لیست مزبور اقدام به دریافت کالا می‌نمایند.

۴- سهمیه دانشگاه آزاد اسلامی به منظور تأمین نیاز چاپ کتب و جزوات آموزشی مربوطه منظور گردیده که به طور متمرکز و از طریق دفتر مرکزی دانشگاه اقدام می‌شود.

۵- سهمیه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان جهت تأمین نیاز چاپ کتب مربوطه منظور و به طور متمرکز از طریق تأمین کننده پیش بینی شده در جدول اقدام می‌شود.

۶- سهمیه نهضت سوادآموزی به منظور چاپ کتب درسی مربوطه منظور گردیده است، به طور متمرکز و از طریق منابع تأمین کننده پیش بینی شده (تولیدات و واردات) تخصیص و تحویل می‌گردد.

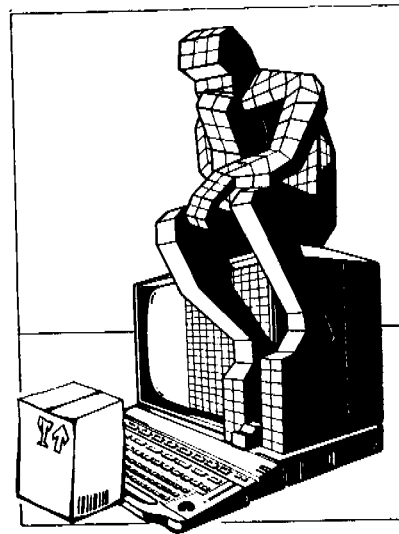
۷- سهمیه سازمان تعاون مصرف شهر و روستا که جهت تأمین مصارف عمومی دوایر دولتی، ارگان‌ها، بانک‌ها و سایر مؤسسات دولتی منظور گردیده است به صورت متمرکز به سازمان مذکور تحویل و متناسب با نیازها حسب امکانات در سطح کشور بین سازمان‌ها و ادارات توزیع می‌گردد.

۸- بخش موارد اضطراری و ذخیره برای موارد غیرقابل پیش بینی منظور گردیده است که جهت مصارف خاص با نظارت معاونت بازرگانی داخلی وزارت بازرگانی توزیع می‌گردد.

۹- در خصوص سهمیه استان‌ها پس از تعیین سهمیه هر یک از استان‌ها و اداره کل بازرگانی استان ذی نفع اعلام و اداره کل نسبت به معرفی نماینده اقدام می‌کند و پس از جذب مقدار سهمیه تحویل شده توزیع آن در سطح استان با نظارت مدیرکل و ضرورت‌های منطقه‌ای انجام می‌شود.

۱۰- کاغذ تحریر وارداتی که کل نیاز به مقدار ۴۵۰۰۰ تن (ردیف ۸ جدول ۱۴) از محل واردات تأمین می‌شود، تماماً برای تولید دفترچه تحصیلی برای حدود ۱۸ میلیون دانش آموز در مقاطع ابتدایی، راهنمایی و دبیرستان اختصاص یافته است.

لازم به توضیح است که نحوه تحویل کاغذ مرکز تهیه و توزیع کالا و سایر عوامل واردکننده و تأمین کننده به دستگاه‌های سهمیه‌بگیر توسط اداره کل مذکور صادر و منابع تأمین کننده (کاغذ پارس، مرکز تهیه و توزیع کالا و سایر عوامل واردکننده) مکلف به تحویل حواله می‌باشند.

۵- شرکت بین‌المللی محصولات پارس (توزیع توسط بنکدارها انجام می‌شود)

۶- شرکت کف (شرکت پخش کف)

۱- انواع کاغذ چاپ و تحریر و کرافت و فتوکپی

توزیع کاغذ تولیدات داخلی و وارداتی با توجه به نیاز دستگاه‌های عمده مصرف کننده کاغذ در کشور طبق ضوابط ذیل انجام و جدول پیوست برنامه توزیع کاغذ تحریر و چاپ در سال ۷۴ را به تفکیک منابع تأمین و میزان سهمیه هر یک از دستگاه‌ها بر اساس پیش بینی تولید داخل و واردات مشخص شد.

۱- سهمیه وزارت ارشاد اسلامی به اداره کل مراکز و روابط فرهنگی وزارت مزبور که بر امور ناشرین نظارت دارد اعلام تا بین کلیه واحدهای انتشاراتی سهمیه بندی و لیست آن به منابع تأمین ارسال می‌شود و مؤسسات انتشاراتی ذی نفع پس از اخذ معرفی نامه از اداره کل مزبور جهت دریافت کالا اقدام می‌نمایند.

۲- سهمیه وزارت آموزش و پرورش به اداره کل تدارکات و خدمات این وزارتخانه اعلام می‌شود تا به منظور چاپ یک‌های دانش آموز، معلم و یک نوروزی دانش آموزان برای کلیه ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها، سهمیه بندی و لیست مربوطه را به منابع تأمین کننده ارسال نمایند و متعاقب آن نمایندگان ذی ربط در چارچوب سهمیه‌ها اقدام به دریافت کالا می‌کنند.

۳- به منظور چاپ کتب و جزوات درسی در بخش دولتی به ویژه دانشگاه‌ها سهمیه‌های مربوط به وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به معاونت‌های ذی ربط اعلام می‌شود تا با توجه به دانشگاه‌های موجود در سطح کشور سهمیه هر یک را تعیین و طی لیستی مدون به منابع تأمین کننده

شبکه‌های توزیع متعارف و میزان موجودی مجاز کالاهای مشمول برنامه تنظیم بازار در انبارها

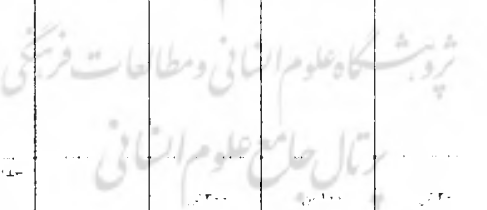
نوع کالا	تأمین کننده کالا		توزیع کننده کالا					مصرف کننده کالا	
	انبار واریزه	انبار کالری	انبار صادراتی	انبار صادراتی	انبار صادراتی	انبار صادراتی	کارخانه تولیدی (مستقیم)	کارخانه تولیدی (مستقیم)	
برنج/انبار	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	
...	...	...	...	...	...	...	...	...	

توضیح ۱: موجودی مشخص شده در انبارها در صورتی مجاز تلقی می‌گردند که بین انبار و محل عرضه کالا ارتباط توزیع برقرار بوده و از همان نوع کالا به معرض فروش گذاشته شده باشد.

توضیح ۲: در مورد کالاهایی که جنبه وارداتی دارد و بازار کشش جذب در مدت تعیین شده را ندارد با هماهنگی سازمان بازرسی مهلت قابل تمدید است.

توضیح ۳: در موارد پیش‌بینی نشده در این جدول و نیز سایر اقلام مشمول برنامه تنظیم بازار حسب نظر سازمان بازرسی و نظارت بر قیمت و توزیع کالا و خدمات اقدام خواهد شد.

نوع کالا	نامین کنندۀ کالا	توزیع کنندۀ کالا				مصرف کنندۀ کالا	
		انبار مرکزی	انبار منطقه‌ای	انبار شهرهای پدین (بزرگراهها)	کارخانه تولیدی (مستقیم)	کارخانه تولیدی (مستقیم)	طرزهای مصرف
انواع نسیان	مانداز (300 کلوگرم) و سیراز (تخصیص وقت نگاری)	2400	2400	1500	-	-	حد اکثر 5000 کلوگرم تبار طرح
انواع ماکرد	مانداز (300 کلوگرم) و سیراز (تخصیص وقت نگاری)	2400	2400	1500	1000	1000	حد اکثر مصرف تبار طرح
انواع ورق	مانداز (300 کلوگرم) و سیراز (تخصیص وقت نگاری)	2400	2400	1500	1000	1000	حد اکثر مصرف تبار طرح
انواع نسیان و ناودانی	مانداز (300 کلوگرم) و سیراز (تخصیص وقت نگاری)	2400	2400	1500	1000	1000	حد اکثر مصرف تبار طرح
انواع لبه‌ای	مانداز (300 کلوگرم) و سیراز (تخصیص وقت نگاری)	2400	2400	1500	1000	1000	حد اکثر مصرف تبار طرح
انواع بیرونی	مانداز (300 کلوگرم) و سیراز (تخصیص وقت نگاری)	2400	2400	1500	1000	1000	حد اکثر مصرف تبار طرح
پودر نشاء	-	2400	2400	1500	-	-	-
لاستیک	مانداز (300 کلوگرم) و سیراز (تخصیص وقت نگاری)	2400	2400	1500	1000	1000	حد اکثر مصرف تبار طرح

منابع تأمین		کل سهمیه		نوع کاغذ	مورد مصرف	نام دستگاه	ردیف
واردات	داخلی	سهم (%)	مقدار/تن				
سهم (%)	مقدار/تن	سهم (%)	مقدار/تن				
۹/۳	۱۲,۰۰۰	۲۸/۶	۳۲,۰۰۰ ^(۲)	چاپ	ناشرین	وزارت ارشاد اسلامی	۱
-	-	۵/۷	۲,۰۰۰ ^(۳)	"	پیک دانش آموزی	وزارت آموزش و پرورش	۲
۳/۱	۴,۰۰۰	۵/۷	۸,۰۰۰	"	کتاب و جزوات	وزارت فرهنگ و آموزش عالی	۳
۲/۳	۳,۰۰۰	۲/۹	۵,۰۰۰	"	"	وزارت بهداشت و درمان	۴
۱/۶	۲,۰۰۰	۲/۹	۴,۰۰۰	"	"	دانشگاه آزاد اسلامی	۵
۵/۴	۵۰۰	۱/۴	۱,۵۰۰	"	"	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	۶
۵/۴	۵۰۰	۲/۹	۲,۵۰۰	"	کتاب درسی	نهضت سوادآموزی	۷
۳۴/۶	۴۵,۰۰۰	-	۲۵,۰۰۰	تحریر	تولید و ترجمه	وزارت بازرگانی	۸
۳/۹	۵,۰۰۰	۷/۱	۱۰,۰۰۰	"	معارف اداری	سازمان تعاون و مصرف شهروروستا	۹
-	-	۱۲/۲	۱۰,۰۰۰	چاپ	" " " " " " " "	" " " " " " " "	۱۰
۸	۱۰,۵۰۰	۲/۱	۱۲,۰۰۰	تحریر	معارف خاص	استان	۱۱
-	-	۶/۵	۴,۵۰۰	چاپ	موارد اضطراری	دخیره	۱۲
۳۶/۴	۴۲,۵۰۰	۲۰	۶۱,۵۰۰ ^(۱)	سایر انواع	-	-	۱۳
۱۰۰	۱۳۰,۰۰۰	۱۰۰	۲۰۰,۰۰۰	-	-	جمع	

(۱) : شامل کاغذهایی چون : کاغذ الوان، کاغذ کلاسه، کاغذ بزرگس، کاغذ بلی کپی، جلد دفترچه و جلد کتاب.
 (۲) : طی نامه شماره ۲۰۶/تورخ ۲۶/۲/۳۱ دبیرخانه ستاد پشتیبانی برنا مده تنظیم بازار، قرار شده سهمیه وزارت ارشاد به ۱۰,۰۰۰ تن (شامل ۲۰,۰۰۰ تن تولید داخلی و ۲۰,۰۰۰ تن واردات) و ۷۴/۲/۳۱ تن از محل واردات توسعه فرهنگ و هنر که در سال ۷۳ کتابش اعتبار شده) تعیین باید.
 (۳) : طی نامه شماره ۲۰۶/تورخ ۲۴/۴/۳۱ دبیرخانه ستاد پشتیبانی برنا مده تنظیم بازار، قرار شده بد سهمیه وزارت آموزش و پرورش ۲,۰۰۰ تن کاغذ وارداتی فنوکیسی - استنسیل و... نیز برای چاپ پیک دانش آموزی و معاونات دانش آموزان اضافه شود.